

KOLUMNĘ DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH

EMISJA **GAZÓW CIEPLARNIANYCH** W ŚWIEŁE PRZEPISÓW UE

KOLUMNĘ DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH

Na Ziemi występuje zjawisko naturalnego efektu cieplarnianego, który umożliwia utrzymanie korzystnej dla życia temperatury. Jednak zwiększony efekt cieplarniany z jakim mamy do czynienia obecnie, powoduje nadmierny wzrost temperatury. Zwiększenie stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze spowodowane działalnością człowieka, rozpoczęło się od około 1750 roku w czasach rewolucji przemysłowej, a spowodowane było spalaniem paliw kopalnych oraz wycinaniem lasów absorbujących dwutlenek węgla. Od tego czasu, według danych NASA, poziom dwutlenku węgla wzrósł o prawie 38% (dane do roku 2009).

Zwiększenie ilości cząsteczek gazów cieplarnianych powoduje, że większa ilość promieniowania podczerwonego emitowanego przez Ziemię zostaje pochłonięta przez atmosferę, a następnie promieniuje z powrotem na jej powierzchnię, powodując wzrost temperatury. Zwiększenie stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze możemy porównać z działaniem szklarni, co skutkuje podniesieniem temperatury na całej planecie

Wzrost temperatury na powierzchni Ziemi według scenariuszy nakreślonych przez naukowców, może spowodować wzrost średniej temperatury na południowej półkuli Ziemi nawet do ponad 45°C, co może skutkować tym, że na znacznym obszarze naszej planety życie człowieka będzie niemożliwe.

Większość naukowców jest zdania, że to działalność człowieka jest dominującą przyczyną współczesnego ocieplenia klimatu, a nauka ma na to niezbitę dowody.

Zmiany klimatu mają negatywny wpływ na społeczeństwo i mogą pogłębiać problemy społeczne.

Co ustaliło Paryskie Porozumienie Klimatyczne

W roku 2015, Paryskie Porozumienie Klimatyczne przyniosło pierwsze, powszechne, prawnie obowiązujące porozumienie 192 krajów w dziedzinie klimatu. Określiło ogólnoświatowy plan działania, który miał na celu zapobiec zmianie klimatu, dzięki ograniczeniu globalnego ocieplenia do wartości znacznie poniżej 2°C.

W grudniu 2019 roku Komisja Europejska w komunikacie „Europejski Zielo-

ny Ład” zaproponowała dalej idące cele redukcji emisji gazów cieplarnianych do roku 2030 o 50%, „a nawet 55% w stosunku do roku bazowego (1990). Cel redukcyjny dotyczący roku 2030, mógłby doprowadzić to tego, że w roku 2050 mielibyśmy zerową emisję gazów cieplarnianych netto w Unii Europejskiej.

W skład tzw. gazów cieplarnianych wchodzi obok dwutlenku węgla także: metan (CH₄), podtlenek azotu (N₂O), a także gazy przemysłowe, jak: fluorowęglowodory (HFC), perfluorowęglowodory (PFC), sześćofluorek siarki (SF₆) oraz trójfluorek azotu.

Aby globalne ocieplenie nie osiągnęło niebezpiecznych poziomów, UE musi ograniczyć emisje gazów cieplarnianych w ramach szerszej zakrojonych działań na arenie międzynarodowej. Musi również podjąć działania, aby stawić czoła nieuniknionym skutkom zmian klimatu.

UE wyznaczyła sobie cele stopniowej redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2050 r.

Główne cele w zakresie klimatu i energii zostały określone w:

- pakiecie klimatyczno-energetycznym na rok 2020,
- ramach polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030.

UE śledzi swoje postępy w zmniejszaniu emisji gazów cieplarnianych, poprzez regularne monitorowanie sytuacji i składanie sprawozdań.

Po przeanalizowaniu działań wymaganych we wszystkich sektorach, m.in. w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania energii odnawialnej. Komisja rozpoczęła teraz proces opracowania szczegółowych wniosków ustawodawczych, który potrwa do końca 2021 r. Umożliwi to UE przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu i wypełnienie zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego poprzez aktualizację unijnego wkładu ustalonego na szczeblu krajowym.

Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 – aktualne ambicje

Najważniejsze cele na 2030 r.:

- ograniczenie o co najmniej **40 proc.**

emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.),

- zapewnienie **co najmniej 32 proc.** udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii,
- poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5 proc.

Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 40 proc. jest realizowane za pomocą unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, czyli rozporządzenia w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego z celami redukcyjnymi państw członkowskich i rozporządzenia w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. Tym sposobem wszystkie sektory przyczynią się do osiągnięcia 40-proc. celu redukcji poprzez zmniejszenie emisji CO₂ i zwiększenie pochłaniania gazów cieplarnianych.

System zarządzania

Na mocy Rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu UE przyjęła zintegrowane przepisy w celu zapewnienia planowania, monitorowania i sprawozdawczości z postępów w realizacji swoich celów klimatyczno-energetycznych na 2030 r. oraz międzynarodowych zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego.

W oparciu o zasady lepszego stanowienia prawa, proces zarządzania obejmuje konsultacje z obywatelami i zainteresowanymi stronami.

Celem UE jest transformacja naszego społeczeństwa do 2050 r. w społeczeństwo wykorzystujące technologie niskoemisyjne, w pełni dostosowane do nieuniknionych skutków zmiany klimatu

TOMASZ MOTYKA

*Dział Rolnictwa Ekologicznego
i Ochrony Środowiska*

*Na podstawie materiałów Komisji
Europejskiej*

ZA TREŚCI ZAWARTE W PUBLIKACJI
DOFINANSOWANEJ ZE ŚRODKÓW
WFOŚiGW W KATOWICACH
ODPOWIEDZIALNOŚĆ PONOSI
REDAKCJA.